

Workshop Handleiding

Word een theaterspeler

wat is jouw talent?

Inhoudsopgave

Hoe gebruik je deze workshop? 4

Hoe kun je deze workshop inzetten in je klas?

Les 1: Even voorstellen 5

Sem stelt zichzelf in les 1 (van deel 1: Opwarmen) kort voor en vertelt wat de leerlingen kunnen verwachten tijdens de workshops.

Deel 1: Opwarmen 6

Deze lessen staan in het teken van allerlei opwarmoefeningen. Al je “theaterspieren” worden lekker losgemaakt en je komt al goed in de juiste stemming.

Deel 2: Emoties 9

Hoe geef je betekenis aan de dingen die je zegt en die je doet? In dit deel komen diverse emoties voorbij en leer je hoe je deze emoties kunt uitbeelden.

Deel 3: Typetjes 11

Sem beeldt een viertal verschillende typetjes uit. In de vijfde les zie je een combinatie van verschillende typetjes.

Deel 4: Waar denk je aan? 12

Dankzij je verbeelding kun je je dingen voorstellen die er niet zijn. Dat moet je bij theater heel vaak. In deze drie oefeningen gaan we dat doen.

Deel 5: Tips en trucs 13

Aan het einde van deze workshop geeft Sem nog wat handige tips. Gebruik ze om een goede theaterspeler te worden.

Inhoudsopgave

Tip: Delen met je leerlingen

Deze workshop kan je klassikaal bekijken en volgen, maar kan ook in groepjes uitgevoerd worden. Of zelfs door leerlingen individueel of in tweetallen opgepakt worden. Deel dan de desbetreffende video met de leerlingen, zodat zij zelfstandig aan de slag kunnen gaan.

Tip: Voeg lessen toe als favoriet

De gehele workshop bestaat uit 27 videolessen. Tijdens het bekijken hiervan zullen een aantal lessen zo leuk zijn, dat je deze graag nog eens wilt behandelen. Markeer deze les dan als favoriet en vind hem later eenvoudig weer terug. Een les waarvan wij vinden dat je die zeker als favoriet moet markeren, hebben we aangegeven met dit teken.

Hoe gebruik je deze workshop?

Welkom bij de workshop “Hoe word je een theaterspeler” van Team Talento! In deze workshop krijgen je leerlingen theaterles van onze enthousiaste workshopleider Sem. De complete workshop bestaat uit 27 lessen en deze hebben we opgedeeld in vijf overzichtelijke blokken. Het is aan te raden de lessen in de aangegeven volgorde te volgen.

De videolessen kan je gezamenlijk in de klas bekijken. Na iedere les kan je het geleerde direct in de praktijk brengen en oefenen de leerlingen afzonderlijk of in groepjes nog even verder.

Tijdsduur

De video's variëren niet zoveel in tijdsduur. Gemiddeld duurt een video zo'n 3 tot 5 minuten. In iedere videoles laat Sem vooral veel voorbeelden zien. Soms doe je gelijk met Sem mee, een andere keer doe je een opdracht na afloop van de les. Je bepaalt zelf hoeveel extra tijd je nog in de opdrachten steekt nadat je de video hebt bekeken.

Vorbereiding

De videolessen vragen nauwelijks voorbereiding. Zorg voor een ontspannen sfeer in de groep. Laat iedereen lekker meedoen en streef met z'n allen het doel van de workshop na: Hoe word je een theaterspeler?

Tip: bekijk altijd eerst zelf de videoles die je met de leerlingen wilt gaan behandelen. Op die manier kan je goed inschatten of je de les met z'n allen wilt gaan doen of juist meer individueel of in kleine groepjes wilt laten bekijken.

Doelgroep

Deze workshop is niet echt aan een bepaalde leeftijd gebonden. Bepaal zelf of de workshop geschikt is voor de leerlingen in jouw groep. Wij adviseren om deze workshop vanaf groep 4 in te zetten. Je kunt de workshop ook inzetten als voorbereiding op een musical of toneelstuk dat door jouw groep binnenkort geoefend moet gaan worden en voor publiek (ouders?) opgevoerd gaat worden. Door het volgen van deze workshop zullen je leerlingen alvast in de stemming komen en met flink wat professionele toneelervaring aan deze uitdagende klus gaan beginnen.

Planning

De complete workshop bestaat uit 27 lessen. Als je wekelijks twee videolessen bekijkt en de leerlingen daar nog eens extra mee laat oefenen, dan kan je de gehele workshop in drie tot vier maanden tijd behandelen. Start in dit ritme en pas het aan naar gelang het niveau en enthousiasme van jouw groep.

Extra informatie

Sem is cabaretier, acteur, regisseur, maar vooral humorist. Na zijn opleiding kleinkunst aan de Kleinkunstfactory te Tilburg wist hij met zijn cabaretprogramma 3e te worden op het Parkstad Cabaret Festival. Naast actief op het podium te staan is hij ook werkzaam als regisseur van diverse theater- en musicalprojecten van zowel jongeren als volwassenen. Meer informatie over Sem vind je op www.sementertainment.nl.

Les 1.1: Even voorstellen

Sem (van den Borne) stelt zichzelf voor en vertelt wat de leerlingen kunnen verwachten tijdens deze workshop.

 Sem

Benodigheden

- geen

Video's:

Les 1.1 Inleiding [0:36]

In deze les stelt Sem zich voor en hij laat ook alvast zien wat we in de workshop allemaal gaan doen. In "Word een theaterspeler" leer je in een vijf delen de basis van theaterspelen. Na een paar opwarm-lessen gaan we in op het spelen van emoties en typetjes. Daarnaast leer je alles over verbeelding en hoe je dit in kunt zetten in je spel.

Na de videoles

In les 1 doen de leerlingen zelf nog niet mee met spelen. Na deze les kan je dan ook gelijk les 2 samen met de leerlingen gaan bekijken.

Deel 1: Opwarmen

Deze lessen staan in het teken van allerlei opwarmoefeningen. Al je “theaterspieren” worden lekker losgemaakt en je komt al goed in de juiste stemming.

Je kunt deze lesjes het beste eens allemaal stuk voor stuk gaan bekijken en uitvoeren met de leerlingen. Bepaal daarna eens welke oefeningen het meest geschikt voor je zijn om als warming up bij de volgende theaterlessen te gaan gebruiken. Markeer die dan als je Favoriet, zodat je die les snel terug kunt vinden.

 Sem

Benodigdheden

- geen

Video's:

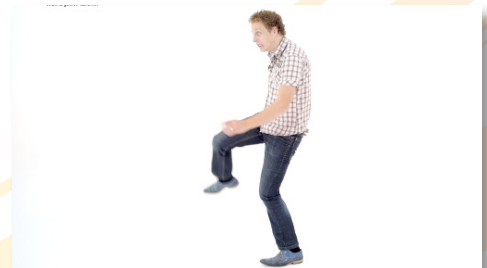
Les 1.2: Grappige loopjes [2:16]

In deze les warmen we het hele lichaam op en dat doen we aan de hand van grappige loopjes. Bekijk eerst met de groep de video en voer daarna de opdracht in groepjes uit.

- Maak kleine groepjes van maximaal vijf kinderen. De kinderen staan achter elkaar.
- Het voorste kind bedenkt een grappig loopje en voert deze ook uit. Loop vanuit de rij naar links of naar rechts en sluit weer achter in de rij aan.
- Zo komt iedereen aan de beurt.

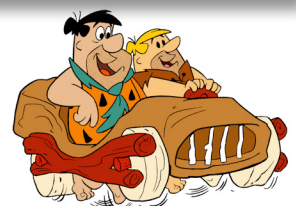
Voer dit eens vier keer uit:

- In de eerste ronde loop je en beweeg je vooral je hoofd.
- In de tweede ronde loop je en beweeg je vooral je armen.
- In de derde ronde vooral je benen.
- En in de vierde ronde beweeg je alles en ziet het loopje er wel heel gek uit!

Les 1.3: De Flintstone-mobiel [2:16]

De Flintstone-mobiel is een auto die je met je voeten moet voortbewegen. In deze les gaan we daar allemaal een stukje in rijden. Iedereen doet gelijk mee. Schuif tafels en stoelen aan de kant en zorg voor voldoende ruimte. Tijdens het “rijden” in de Flintstone-mobiel blijf je eigenlijk gewoon op je eigen plaats staan, maar door de vele bewegingen heb je voldoende ruimte tot je medeleerlingen nodig.

Tip: bewaar deze video als Favoriet, zodat je deze leuke les nog eens als tussendoortje kunt gebruiken!

Deel 1: Opwarmen

Les 1.4: Paardenrace [2:16]

Deze les lijkt veel op de vorige les. We gaan nu meedoen met een paardenrace. Iedereen heeft een eigen “paard” en daar ren je mee rond. Tijdens de race kom je allerlei hindernissen tegen. Sem vertelt telkens wat je moet doen.

Iedereen doet gelijk mee. Schuif tafels en stoelen aan de kant en zorg voor voldoende ruimte. Tijdens het “racen” blijf je eigenlijk gewoon op je eigen plaats staan, maar door de vele bewegingen heb je voldoende ruimte tot je medeleerlingen nodig.

Tip: bewaar deze video als Favoriet, zodat je deze leuke les nog eens als tussendoortje kunt gebruiken!

Les 1.5: Doe een dier na [2:16]

Opwarmen doe je net alleen met je lichaam, maar kan je ook doen met echte theateractiviteiten, zoals dingen nadoen. In deze les doen we dieren na.

Iedereen doet gelijk mee. Schuif tafels en stoelen aan de kant en zorg voor voldoende ruimte. Achtereenvolgens komen de volgende dieren aan bod: Pinguïn, varken, koe, leeuw, olifant, krokodil, vlieg, (een oude) poes, (een deftige) hond en een trotse pauw. Laat de leerlingen lekker meedoen met Sem.

Na afloop van de les kan je nog een extra opdracht uitvoeren. Laat de leerlingen zelf eens dieren bedenken. Doe het voor en laat andere leerlingen raden wat je nu hebt uitgebeeld.

Deel 1: Opwarmen

Les 1.6: De stem [2:16]

In deze les warmen we de stem op. Stel dat je in een groot theater staat, dan moet je je stem goed gebruiken. En dan is het belangrijk dat je je stem even opwarmt.

Je kunt deze les volgen terwijl je zit, maar beter is om er bij te gaan staan. Tijdens de les moet je soms ook teksten wat harder zeggen. Ga niet schreeuwen, want van schreeuwen gaat je stem kapot.

Tip: Misschien is het wel goed om deze video eerst gewoon, zonder dat je meedoet, met de hele groep bekijkt. Je weet dan wat er gaat komen en kan dan tijdens de tweede keer iedereen mee laten doen. Of speel een stukje van de video af, pauzeer de video en voer dan dit gedeelte van de opdracht uit.

Bekijk dus van tevoren even goed deze video en bepaal hoe je deze gaat inzetten.

Les 1.7: Alle spieren [2:16]

We ronden het deel "Opwarmen" af en gaan even lekker alle spieren losmaken. Niet alleen van ons lichaam, maar ook van ons gezicht. En daar beginnen we in deze les mee.

Iedereen doet gelijk mee. Schuif tafels en stoelen aan de kant en zorg voor voldoende ruimte.

Deel 2: Emoties

Hoe geef je betekenis aan de dingen die je zegt en die je doet? In dit deel komen diverse emoties voorbij en leer je hoe je deze emoties kunt uitbeelden.

 Sem

Benodigdheden

- geen

Video's:

Les 2.1: Betekenis geven [2:15]

De manier waarop je iets zegt, zorgt ervoor dat je betekenis geeft aan wat je zegt. Ben je vrolijk, boos of verdrietig? Alles wat je dan zegt, klinkt anders.

Kijk eens met z'n allen naar deze video. Je hoeft niet mee te doen, luister wat Sem je te vertellen heeft. Na afloop van de video kan je de leerlingen de volgende opdracht meegeven:

- Maak tweetallen.
- Bedenk eerst met z'n tweeën een aantal korte zinnen, in de stijl van "ik ben de beste" of "ik heb gewonnen". Schrijf deze zinnen op.
- Schrijf hierna de emoties boos, verdrietig, blij, bang, enthousiast, onverschillig en verbaasd op.
- Kies om de beurt een zin én een emotie uit en spreek deze op de juiste manier uit.
- Laat daarna de ander deze zin ook uitspreken, met een andere emotie. En dan mag deze weer een nieuwe zin uitzoeken.

Deel 2: Emoties

Les 2.2 t/m 2.6: Emoties uitbeelden [2:16]

Niet alleen met je stem, maar ook met je gezicht en je lichaam kan je de verschillende emoties uitbeelden. In deze lessen komen achtereenvolgens de emoties “verbaasd”, “blij”, “boos”, “bang” en “verdrietig” aan bod.

Iedere videoles kent in principe dezelfde opbouw; Sem laat eerst zien hoe je de emotie kunt uitbeelden in drie of vier stappen (van bijvoorbeeld “een beetje blij” naar “ontzettend blij”). Kijk op dat moment gewoon met z’n allen mee en luister goed wat Sem vertelt. Je kunt er dan voor kiezen om dit gedeelte nogmaals af te spelen en de leerlingen even mee te laten doen.

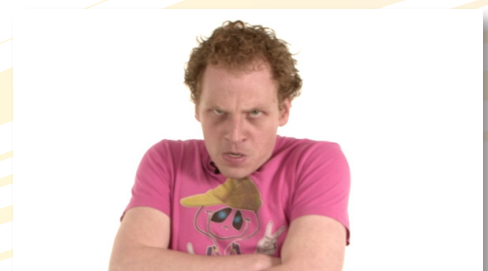
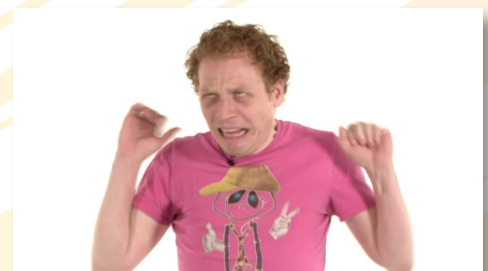
Daarna geeft Sem diverse opdrachten en hier kunnen de leerlingen gelijk aan meedoen. Je kunt het beste hierbij gaan staan, zodat je voldoende bewegingsruimte hebt.

Na afloop van de les kan je zelf bepalen wat je nog met deze emotie verder wilt gaan doen. Maak bijvoorbeeld tweetallen en laat ieder tweetal een situatie uitbeelden waarin een fase van de geoefende emotie een rol speelt.

Les 2.7: Combinaties [2:16]

In deze afsluitende les komen de diverse emoties nog eens aan bod. Je schakelt snel tussen de emoties, van “een klein beetje boos” naar “ontzettend bang” en weer terug naar “verdrietig”.

Het eerste deel van de les is heel goed te doen met de gehele groep, het laatste deel van de les gaat erg snel; Sem zegt heel snel achter elkaar diverse (standen van) emoties en de bedoeling is dat de leerlingen heel snel schakelen tussen deze emoties. Bepaal zelf of je dit met de gehele groep kunt doen of dat je een klein groepje leerlingen dit laat uitvoeren; allemaal tegelijkertijd of om de beurt een emotie uitbeelden.

Deel 3: Typetjes

Sem beeldt een viertal verschillende typetjes uit. In de vijfde les zie je een combinatie van verschillende typetjes.

 Sem

Benodigdheden

- geen

Video's:

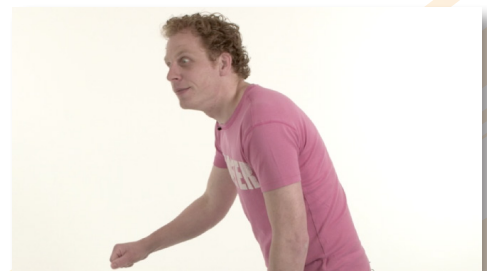
Les 3.1 t/m 3.4: Typetjes uitbeelden

Elke les behandelt een bepaald typetje. Dit typetje beeld je uit met je lichaam, je houding en je stem. Je hebt daar in de vorige delen al mee geoefend en je kunt dat geleerde nu in de praktijk gaan brengen. Achtereenvolgens komen de volgende vier typetjes aan bod: het oude omaatje, de nerd, de heks en de piratenkapitein. De typetjes worden heel stereotype neergezet en alles wordt overdreven aangedikt. Op die manier word je gedwongen om je lichaam, je houding en je stem zo goed mogelijk in te zetten.

Je kunt de lessen 1 tot en met 4 met z'n allen gaan bekijken en daar ook met z'n allen aan meedoen. Maar het is misschien leuker om de leerlingen hier zelf een keuze in te laten maken. Welk typetje wil je spelen? Deel op die manier de hele groep op in vier kleinere groepen en laat deze groepen afzonderlijk van elkaar oefenen met het gekozen typetje. Beeld het daarna per groepje eens uit voor de rest van de groep. En natuurlijk kan je daarna nog eens voor een ander typetje kiezen.

Les 3.5: Combinaties [2:15]

In deze les komen de vier eerder genoemde typetjes nogmaals aan bod. Maar nu snel door elkaar. Hier kan iedereen aan meedoen. Probeer Sem te volgen en beeld het typetje uit wat op dat moment eventjes centraal staat. Of als je in de vorige lessen in groepjes hebt gewerkt: laat van ieder groepje één leerling meedoen met Sem. Je hebt dan de vier typetjes bij elkaar en iedere leerling beeldt op het juiste moment zijn of haar typetje uit. Speel het daarna nog een keer, nu met andere leerlingen.

Deel 4: Verbeelding

Dankzij je verbeelding kun je je dingen voorstellen die er niet zijn. Dat moet je bij theater heel vaak. In deze drie oefeningen gaan we dat doen.

Video's:

Les 4.1: Verbeelding [1:59]

Sem noemt een bepaalde actie of handeling op en zonder materialen moet je deze actie uitbeelden. Sem doet het voor, doe gewoon maar mee. Iedereen kan gelijk meedoen. Aan het einde van de les kan je hier nog iets meer mee doen; maak kleine groepjes en laat ieder kind van het groepje een actie bedenken. De hele groep beeldt dan deze actie uit. Of laat een of meerdere kinderen een actie uitbeelden en probeer dan met elkaar te raden welke actie dit is.

Les 4.2: Verjaardagscadeautjes [1:59]

Deze les kan je het beste uitvoeren in tweetallen. Maar je kunt prima met de gehele groep eerst de video bekijken. Sem vertelt wat de bedoeling is en geeft een aantal goede voorbeelden. Een van het tweetal geeft aan de ander zogenaamd een cadeau. Dat doe je op een leuke manier, je beeldt al een beetje uit wat het cadeau kan zijn. De ander ontvangt het cadeau en zegt wat het cadeau is. Bedenk dat zelf. Wissel daarna van rol. Of geef hetzelfde cadeau eens aan een ander kind. Wat denkt deze dan wat het cadeau zou zijn?

Les 4.3: Abstracte verbeelding [1:59]

In deze les gaan we met Sem proberen wat abstractie zaken uit te beelden. Een waterval, een rotsblok, modder. Bepaal eens waar je dan aan denkt, hoe je je voelt en hoe je dat gevoel uit kunt beelden. Kijk eens met Sem mee en probeer zelf ook een gevoel uit te beelden.

Dit is best een moeilijke les en komt wellicht in een grote groep niet echt tot z'n recht. Als het mogelijk is om in kleine groepjes op een rustige manier aan deze les te kunnen werken, dan heeft dat wel de voorkeur. Bekijk sowieso zelf van tevoren deze les en bepaal dan hoe je deze les zo goed mogelijk in kunt zetten.

Deel 5: Tips en trucs

Aan het einde van deze workshop geeft Sem nog wat handige tips. Gebruik ze om een goede theaterspeler te worden.

Video's:

Les 5.1: Duidelijk praten [1:59]

De hele zaal moet je wel kunnen verstaan. Maar soms kan je niet hard praten, want in het stuk moet je fluisteren. Hoe doe je dat dan? Daar heeft Sem ook een tip voor. Belangrijk is uiteraard dat iedereen je goed kan zien. De toeschouwers willen vooral je gezicht zien. Sta dus altijd wat gedraaid naar de zaal.

Les 5.2: Vergroten [1:59]

Op het toneel moet je de handelingen en emoties vergroten. In het echt reageer je bescheiden, op een natuurlijke manier. Op het toneel overdrijf je; je schrikt veel erger, je wordt veel bozer en met gebaren en een goede stem laat je goed zien hoe je je voelt. Speel het "groot", zodat de mensen achter in de zaal ook goed begrijpen wat je doet.

Les 5.3: Meespelen met de scene [1:59]

Ook zonder tekst ben je heel belangrijk op toneel. Als je niets te zeggen hebt, betekent het niet dat je dan ook niets te doen hebt. Speel mee met het spel van de hoofdrolspelers, dat maakt de scene veel beter!

Les 5.4: Italiaantje [1:59]

Je tekst moet je echt uit het hoofd leren. Als je je tekst niet kent, kun je nooit goed je personage oefenen. Oefen je tekst met je medespelers. Ga in een kringetje staan en richt je alleen op je tekst. Neem die snel met elkaar door, lees jouw tekst voor en luister naar de andere teksten. Focus je alleen op de tekst. Op deze manier prent je de tekst snel in en kan je daarna pas echt met je personage aan de slag gaan.

Deel 5: Tips en trucs

Les 5.5: Inleven in je personage [1:59]

Je speelt een bepaald persoon en je moet proberen te doen en te handelen zoals dit persoon in het echt ook zou handelen. Dat is lastig genoeg! Oefen eens met de tip van de journalisten, die vragen aan jou als personage stellen en die jij moet beantwoorden.

Of geef als leerkracht eens opdrachten aan de personages en laat deze zich dan zogenaamd “in het echt” handelen zoals je dat in de opdracht zou moeten doen. Bijvoorbeeld de opdracht om iets in een winkel te kopen.

Tot slot

We zijn aan het eind gekomen van de workshop “Word een theater-speler!”. In een vijftal deelworkshops hebben we vele facetten van het theaterspelen behandeld. De opdrachten in de reeks “Opwarmen” kan je altijd nog eens tussendoor oppakken. Vooral de “paardenrace” en de “flintstone-mobiel” zijn sowieso leuk om als spelletje eens tussendoor te spelen.

Voor leerlingen die het leuk vinden om thuis extra te oefenen met de opdrachten van Sem kan je diverse workshops “delen”.

Een gedeelde workshop (hele workshop of losse video) kan door iedereen uit jouw groep bekeken worden; op school op een computer of tablet, of thuis op de eigen computer.

Wat is jouw talent?

Team Talento wordt ontwikkeld door CWG Media B.V.

Postbus 311

1600 AH Enkhuizen

internet: www.teamtalento.nl | e-mail: info@teamtalento.nl